

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2837/05
16.03.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB, koje zastupa advokat AB, protiv tužene VV, koju zastupa advokat BV, radi duga i po protivtužbi protivtužilje VV protiv tužilaca radi raskida ugovora o zajmu, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž. 2503/04 od 17.01.2005. godine, u sednici održanoj 16.03.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Nišu Gž. 2503/04 od 17.01.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Nišu P 4940/2002 od 11.05.2004. godine i predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu P 4940/2002 od 11.05.2004. godine, stavom I izreke odbijen je tužbeni zahtev tužilaca kojim su tražili da sud naloži tuženoj da tužiocu AA na ime povraćaja zajma isplati 6.153 Eura u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu na dan isplate, sa kamatom po zakonu počev od 20.12.1997. godine do isplate, kao i iznos od 1.538 Eura u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu na dan isplate sa zakonskom kamatom počev od 01.04.1998. godine pa do isplate, te da tužicu BB po istom osnovu isplati 4.102 Eura u dinarskoj protivvrednosti prema najpovoljnijem kursu na dan isplate sa kamatom počev od 20.12.1997. godine pa do isplate, a sve u roku od 15 dana. II stavom izreke utvrđeno da je ugovor o zajmu zaključen u Nišu dana 19.12.1997. godine između protiv tužilje VV kao zajmoprimca i protiv tuženih AA i BB, kao zajmodavaca, raskinut usled neispunjenja obaveze predaje zajma, te da isti ne proizvodi pravno dejstvo. Poslednjim stavom izreke tužiocu su obavezani da tuženoj na ime troškova parničnog postupka isplate 156.300,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Nišu Gž. 2503/04 od 17.01.2005. godine, žalba tužilaca je odbijena kao neosnovana i navedena prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu, tužioci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

U odgovoru na reviziju, tužena protivtužilja je osporila navode revizije ističići neblagovremenost i nedozvoljenost revizije tužilaca.

Ispitujući pobijanu presudu na osnovu člana 386. ranije važećeg ZPP-a koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, br. 125/04), Vrhovni sud je našao da je revizija tužilaca blagovremena, dozvoljena i osnovana.

Revizija je blagovremena, jer je punomoćnik tužilaca prema povratnici u spisima drugostepenu presudu primio 18.02.2005. godine, a reviziju je neposredno predao prvostepenom sudu 14.03.2005. godine. Revizija je dozvoljena, s obzirom da vrednost predmeta spora pobijanog dela pravnosnažne presude prelazi merodavnu vrednost od 15.000,00 dinara, propisane članom 382. Zakona o parničnom postupku koji je važio u vreme podnošenja tužbe („Službeni list SRJ“, br. 12/98 od 06.03.1998. godine), koji se primenjuje na osnovu člana 16. stav 3. Zakona o izmenama Zakona o parničnom postupku („Službeni list SRJ“, br. 3/2002, a na čiju primenu upućuju i odredbe člana 491. stav 4. Zakona o parničnom postupku – „Službeni glasnik RS“, br. 125/04).

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, dana 19.12.1997. godine zaključen je ugovor o zajmu između tužilaca kao zajmodavaca i tužene kao zajmoprimca, kojim su predviđene obaveze ugovornih stranaka u pogledu davanja i prijema zajma, kamate i roka vraćanja zajma. Priznanicu od 19.12.1997. godine kojom tužena potvrđuje prijem novca od zajmodavca, stranke nisu potpisale, a iz druge priznanice od istog datuma sud utvrđuje da je prijem novca u iznosu od 20.000 DM od tužilaca, po osnovu zajma, sa rokom vraćanja do 20.06.1998. godine, potvrdio svojim potpisom DD, koji je vlasnik i direktor PP "ĐĐ" i koji je ovlašćenjem od 03.06.1998. godine ovlastio tuženu da u slučaju njegove odsutnosti obavesti tužioce da će dugove prema njima izmiriti sa zakašnjenjem i da im uz garanciju preda svu robu, repromaterijal, mašine i inventar Preduzeća "ĐĐ". Tužena i DD, kao vlasnik ove firme imaju zaključen ugovor o udruživanju rada i sredstava od 29.10.1997. godine, a radi ostvarivanja dobiti. Ocenom izvedenih dokaza utvrđeno je da tužena, koja je inače advokat, nije povukla pismeni ugovor o zajmu sa ovlašćenjem koji garantuje vraćanje zajma u uverenju da neće imati problema bez obzira što su određeni primerci ugovora ostali kod tužilaca.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja sudovi su usvojili tužbeni zahtev protivtužilje i raskinuli ugovor o zajmu zaključen sa tužiocima, jer su zaključili da ugovor o zajmu nije realizovan i da za tuženu protivtužilju nije nastala obaveza za vraćanje zajma, zbog čega su odbili i tužbeni zahtev kao neosnovan.

Osnovano se revizijom tužilaca ukazuje da u pogledu bitnih činjenica postoje protivurečenost između onoga što se u razlozima presude navodi i izvedenih dokaza, što predstavlja nedostatak zbog kojeg se pobijana presuda nije mogla sa sigurnošću ispitati i bitnu povredu postupka zbog koje se ova presuda morala ukinuti. Upravo iz ovih razloga, u postupku nije razjašnjeno da li je i kako došlo do preuzimanja duga od strane DD kako to propisuju odredbe člana 446. do 450. ZOO, čime bi se eventualno tužena protivtužilja oslobodila obaveze na vraćanje zajma po zaključenom pismenom ugovoru iz 1997. godine. Ovo iz razloga što je tužena potpisivanjem ovog ugovora i datim ovlašćenjem svedoku EE kojim se garantuje obezbeđenje vraćanja zajma, potvrdila izvršenje obaveze utvrđene ugovorom, a to je vraćanje novca uzetog na zajam pod uslovima i na način kako je to ugovorom navedeno, koje činjenice je potvrdio i svedok koji je prisustvovao zaključenju ugovora izjavivši da je tužena tom prilikom primila novac od tužilaca. U takvoj situaciji, kada se samim pismenim ugovorom o zajmu potvrđuje prijem novca, nije nužno sačinjavanje posebne priznanice o toj činjenici, te odsustvo takvog pismena ne može biti dokaz da tužena novac nije primila. Isto tako, priznanica o prijemu novca potpisana samo od strane DD, bez potpisa zajmodavaca i to samo u jednom primerku koji je tužena priložila u toku ove parnice, bez utvrđivanja činjenica na koje je ovaj sud ukazao u svom prethodnom rešenju, ne može biti presudna za odluku u ovoj parnici. Ono što svakako nije sporno je da su tužioci izvršili pozajmicu spornih deviznih sredstava, o čemu su sačinili pismeni ugovor o zajmu sa tuženom, kojom tužena preuzima obavezu vraćanja zajma, te zadatak suda u situaciji kada tužena osporava, da je novac uzela na zajam, bio je da utvrdi i razjasni okolnosti zbog kojih eventualno nije došlo do realizacije ovog ugovora, dajući za to razloge koji moraju biti rezultat savesne i brižljive ocene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, uvažavajući njihovu dokaznu snagu.

Iz iznetih razloga, ukinute su obe nižestepene odluke na osnovu člana 394. stav 1. i člana 395. stav 2. ZPP-a, a prvostepeni sud će u ponovnom postupku, imajući u vidu primedbe iznete u ovom rešenju, otkloniti navedenu povredu postupka i utvrditi činjenice koje su relevantne za pravilnu primenu materijalnog prava i zakonitu odluku u ovoj parnici.

Predsednik veća – sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice,

Mirjana Vojvodić

st